

ZAUPATI V FINANCIRANJE

S problemom financiranja političnih strank v Sloveniji je približno tako, kot z globalnim reševanjem problema segrevanja ozraja. Obstaja precejšnje strinjanje, da sedanje stanje ni dobro, da je treba ukrepati in nekaj storiti. Ko pa je treba sprejeti rešitev in napraviti korak naprej, pa nikoli ni pravega strinjanja, v katero smer naj gre ta korak, kako dolg naj bo in kdo ga bo naredil. Pogosto je na mizo vržen tudi argument, da zdaj preprosto ni pravi trenutek.

In tako se v Sloveniji tudi ta volilna kampanja za enja brez boljše ureditve pri financiranju političnih strank.

Skupina držav Sveta Evrope proti korupciji GRECO je že v lanskem letu opozarjala, da Slovenija ne izpolnjuje priporočil na tem področju. V iztekajočem mandatu je vlada sicer pripravila (v marsi čem pomanjkljiv) predlog zakona, ki ni videl poslanskih klopi.

Kljub temu korak torej (spet) ni bil storjen.

Zgodovina pozna veliko škandalov s tega področja - prav v tem času so odprte preiskave sumov v Avstriji in na Hrvaškem, kjer omenimo samo dve nam najbližji državi. Tudi Slovenija na te pojave ni imuna.

Transparentno financiranje političnih strank in kampanj je nujno. Pomemben je predvsem dejanski, ne zgolj formalni (kot je zdaj v Sloveniji) nadzor nad tem področjem, saj se s tem vzpostavlja odgovornost akterjev, ki iščejo zaupanje volivcev. Zaupati pa kaže zgolj tistim, ki spoštujejo pravila.

Spome in nedovoljene prakse financiranja strank ter volilnih kampanj so v samem bistvu skregane z osnovnimi vrednostnimi postulati demokracije kot so integriteta, vladavina prava in odgovornost. Delujejo pa in zrela demokracija ima te vrednote vklesane v kamen. Izkušnje kažejo, da teh vrednot ne delimo vsi, zato so potrebna pravila, ki morajo biti jasna, razumljiva in takšna, da jih bo mogoče kršiti. Pomanjkljivost sedanje ureditve financiranja političnih strank v Sloveniji namreč ni v tem, da je slaba sama po sebi. Ne. Videti pa je, kot da bi bila normativa napisana s predpostavko, da je nihče ne bo skušal kršiti.

Rok Praprotnik

RUBRIKA +/-

Neuspeh pri ureditvi financiranja političnih kampanj omogoča bogatim posameznikom in korporacijam, da preglasijo glasove posameznih državljanov ... javnost tako postane razočarana in izgubi zaupanje v politični sistem.

(U.S. Ninth Circuit Court of Appeals, *Jacobus v. State of Alaska*, 2003)

PRIJAVI SE NA NOVICE

(na našem e-naslovu <http://www.kpk-rs.si/sl/newsletter>)

V OSPREDJU

- ! Tema meseca: Financiranje političnih strank str. 2
- ! Srečanje z diplomatskim zborom: Iskanje sinergij v boju proti korupciji str. 4
- ! Uprava AUKN komisijo seznanila s priporočilom glede transparentnosti postopkov sklepanja poslov str. 4
- ! Slovenija skupaj s Španijo sodelovala pri tretji fazi ocenjevanja Mehike str. 4
- ! Začasna skupščina IACA str. 4
- ! Konferenca podpisnic Konvencije Združenih narodov proti korupciji str. 4
- ! Zaenja se četrti krog ocenjevanja GRECO str. 5
- ! Komisija v številkah str. 5

OPOMNIK

- Poročanje lobirancev (takoj po stiku z lobistom ali poskusu nedovoljenega stika)
- Dolžnost uporabe protikorupcijske klavzule (vse pogodbe v vrednosti nad 10.000 evrov brez DDV)
- Omejitve poslovanja (poročanje 1 mesec po nastopu funkcije)
- Nezdružljivost funkcij (poročanje v 30 dneh po izvolitvi ali imenovanju)
- Dolžnost prijave premoženjskega stanja (1 mesec po nastopu funkcije)
- Začasna prepoved poslovanja po prenehanju funkcije (2 leti po prenehanju)
- Rok za oddajo naravnih integritete **5. junij 2012**

ŠTEVEC

- ! 11 izdanih opozoril glede nezdružljivosti v letu 2011
- ! Trenutno je registriranih 58 lobistov

NAPOVEDNIK

- 15. in 17. november 2011 – Ljubljana: Obisk delegacije romunske uprave za boj proti korupciji (Uprava za antikorupcijsko inicijativu)
- 22. in 25. november 2011 – Laxenburg/Dunaj: Konferenca Evropskih partnerjev v boju proti korupciji
- 9. november – Andora: Predstavnica komisije se bo udeležila izobraževanja, ki ga organizira GRECO za četrti krog ocenjevanja.

FINANCIRANJE POLITI NIH STRANK

V ve ini demokracij je financiranje politi nih strank mešanica prihodkov iz prora una države oziroma lokalnih skupnosti in donacij zasebnikov. Posledi no je skrb, da bi donacije zasebnikov kakorkoli vplivale na demokrati ne postopke kot so volitve, utemeljena. Prekomeren vpliv zasebnega sektorja na delovanje politi nih strank je pogosto posledica takšnih donacij. Prisoten je prikrit ob utek, da bo moral izvoljeni kandidat »popla ati« uspeh na volitvah, ki se pogosto povezuje z obsežnimi donacijami. V demokracijah naj bi bil vpliv vsakogar enak, ne glede na prihodke v kampanji.

Tudi GRECO (Skupina držav proti korupciji) pri Svetu Evrope je prepoznal pomembnost problematike in se je že leta 1997 v okviru resolucije z naslovom »20 vodilnih na el v boju zoper korupcijo« zavezal k promociji pravil glede financiranja politi nih strank, ki bi odvrta ala storilce korupcijskih kaznivih dejanj. Leta 2003 je GRECO v povezavi s tem tudi sprejel Priporo ilo o splošnih pravilih proti korupciji pri financiranju politi nih strank in volilnih kampanj. Oba dokumenta predstavljata temeljno vodilo pri ocenjevanju držav lanic GRECO glede njihovega izpolnjevanjevanja priporo ila GRECA na podro ju financiranja politi nih strank in volilnih kampanj, ki je tema tretjega ocenjevalnega kroga.

V Sloveniji financiranje politi nih strank urejata dva zakona, Zakon o politi nih strankah (ZPoLS) in Zakon o volilni in referendumski kampanji (ZVRK). Prvi ureja finan no poslovanje strank v nevolilnem obdobju – med drugim opredeljuje prispevke, dolo a njihove mejne zneske in omejitve na letni ravni – medtem ko ZVRK dolo a financiranje politi nih strank med trajanjem volilne kampanje. Podro je, ki sicer je zakonsko urejeno v omenjenih zakonih, ima nekatere pomanjkljivosti, na kar je Slovenijo v svoji analizi stanja v tretjem ocenjevalnem krogu opozoril GRECO in ji hkrati priporo il nekatere spremembe. Slovenija je priporo ila GRECA upoštevala le deloma, saj osnutka novel obeh zakonov, ki predvidevata nekatere izboljšave na tem podro ju, še nista bila sprejeta – Slovenija namre po asi pristopa k njuni pripravi in sprejemu, trenutno pa, kljub izteku 18-mese nega obdobja za implementacijo priporo il, to ovira trenutna politi na situacija.

Glavni problem financiranja politi nih strank je transparentnost podatkov o nakazilih in zakonsko dolo en mejni znesek, ki ga je potrebno prikazati v poro ilu. Podatki o pravnih in fizi nih osebah –donatorjih o višini zneska ter prejemniku sredstev ostajajo v primerih zneskov, nižjih od zakonsko dolo ene meje – skriti. Zgornja meja je trikratnik povpre ne bruto mese ne pla e za minulo leto. Kadar je znesek višji od navedenega, pa morajo biti ti podatki navedeni v poro ilu.

Iz javno dostopnih podatkov in GRECO Poro ila o izpolnjevanju njegovih priporo il Republiki Sloveniji izhaja, da le majhno število prispevkov presega trikratnik povpre ne bruto pla e, s imer postane skupna vsota zbranih prispevkov edini javno dostopni podatek, kar pa onemogo a razkritje financiranja politi nih strank s strani donatorjev in posledi no morebiten vpliv na delovanje strank.

GRECO je za izboljšanje stanja in ureditve na podro ju transparentnosti financiranja politi nih strank podal naslednje predloge oziroma priporo ila:

Razkritje podatkov

Politi ne stranke in organizatorji volilne kampanje naj bi podrobneje razkrili svoje prihodke in izdatke, vklju no z naravo in vrednostjo posameznih (denarnih in stvarnih) prispevkov in posojil. To priporo ilo je Slovenija upoštevala le deloma (vir: GRECO Poro ilo o izpolnjevanju priporo il RS), osnutek sprememb ZVRK namre (še vedno) ni sprejet.

Primerjava z drugimi evropskimi državami:

Na Norveškem morajo biti prispevki, ki jih prejme posamezna politi na stranka, ocenjeni po tržni vrednosti in vklju eni v javnosti dostopno letno poro ilo. V Nem iji morajo politi ne stranke vse prejemke, ki so jih neposredno ali posredno prejele od države in zasebnega sektorja, navesti v ra unovodskih izkazih, prav tako pa morajo biti raz lenjeni izdatki. Na Hrvaškem morajo politi ne stranke v letnem poro ilu pri donacijah pravnih in fizi nih oseb navesti podrobne podatke o donatorju (datum, znesek, ime, naslov, številko potnega lista ali dav no številko itd.), donacije v obliki izdelkov ali storitev pa morajo biti navedene posebej in ocenjene po tržni vrednosti. Na eškem morajo politi ne stranke poslancem poslati letno finan no poro ilo, ki podrobneje razkriva njihove prihodke in izdatke. Identiteta pravnih in fizi nih donatorjev mora biti, ne glede na višino donacije, vklju ena v letno finan no poro ilo.

Nadzor

V Sloveniji so za nadzor poslovanja politi nih strank in volilnih kampanj pristojni Ra unsko sodiš e, Ministrstvo za finance, Inšpektorat RS za notranje zadeve in Odbor za javne finance Državnega zbora RS. Ra unsko sodiš e v svoji nadzorni funkciji opravlja revizijo letnih poro il politi nih strank in organizatorjev volilnih kampanj, ki so upravi eni do delnega povra ila stroškov. Glavni problem revidiranja letnih poro il je predvsem formalisti na narava revizij, saj Ra unsko sodiš e preveri le postopkovne vidike. Iz rpne revizije delovanja politi ne stranke Ra unsko sodiš e v svoji zgodovini še ni opravilo.

Po mnenju ocenjevalne skupine GRECA se sodiš e pri tem sre uje z naslednjimi problemi. Prvi , po na elu enakosti bi sodiš e moralo revidirati vse politi ne stranke hkrati, vendar resursi Ra unskega sodiš a ne omogo ajo revizije volilnih kampanj, še manj pa celotnega rednega finan nega poslovanja strank. Drugi , Ra unsko sodiš e ima zelo omejene preiskovalne pristojnosti, revidira lahko namre le porabo javnih sredstev s strani strank. ZVRK sicer omogo a ve ji dostop, vendar se ta nanaša le na obdobje volilne kampanje, torej od 30 dni do 24 ur pred volilnim dnem, kar onemogo a preiskovanje aktivnosti kampanje pred tem obdobjem. Zato je bilo eno od priporo il GRECA tudi pove anje preiskovalnih pooblastil Ra unskemu sodiš u, ki ne bi bila omejena zgolj na porabo javnih sredstev. Poleg tega je GRECO priporo il tudi:

da se razjasnijo pristojnosti in obseg podro ja dela vseh organov, ki so jim zaupane nadzorne naloge v povezavi s financiranjem strank in kampanj,

da se prou i možnost podelitve pristojnosti za sankcioniranje nepravilnega financiranja politi nih strank neodvisnemu organu,

poveritev mandata in zagotovitev resursov za u inkovito nadzorovanje, preiskovanje in uresni evanje pravil na podro ju politi nega financiranja enemu neodvisnemu organu.

Slovenija je za ve ino naštetih priporo il ustrezno rešitev predvidela v osnutku ZVRK, ki pa še ni bil sprejet.

Primerjava z drugimi evropskimi državami:

Norveška ima poleg zunanjega nadzora nad politi nimi strankami, katerih dohodek presega dolo eni znesek – izvajata ga dva organa – tudi notranji nadzor, ki ga opravi zunanji revizor. V Nem iji je za nadzor odgovoren predsednik Zveznega parlamenta (Bundestag) oziroma njegov upravni oddelek in revizorji. Hrvaške politi ne stranke nadzirata Državni urad za revizijo in Dav na uprava Ministrstva za finance, ki sta med seboj dogovorjena o obliki

nadzora. Politi ne stranke, neodvisne liste in volilni kandidati (z izjemo tistih, katerih sredstva niso presešla 13.450 evrov v zadnjem letu) so dolžne obema organoma posredovati letni ra unovodski izkaz in finan no poro ilo z vsemi podrobnostmi, vklju no z dokumenti o prejetih ter porabljenih sredstvih. Državni urad za revizijo opravi celotno revizijo poslovanja, Dav ni uprava pa mora parlamentu letno poro ati o poslovanju političnih strank, neodvisnih list in kandidatov za volitve, ki jih financira država. Na eškem je za nadzor nad porabo javnih sredstev odgovoren Nadzorni odbor (Supervisory Committee) poslancev (Chamber of Deputies), ki ob zaznanih nepravilnostih obvesti Dav ni urad. Revizije letnih finan nih poro il političnih strank izvajajo zasebni revizorji, ki imajo dostop do vseh finan nih dokumentov.

U inkovitost in ustreznost sankcij

Sankcije, ki so v slovenski zakonodaji predvidene v primeru kršitev s področja financiranja političnih strank, so po mnenju GRECA problematične iz dveh vidikov – njihovega neizvrševanja ter neu inkovitosti oziroma neustreznosti predpisanih kazni. GRECO je predlagal dvig zgornje meje sankcij in političnim strankam prepoved obdržati sredstva, ki so jih pridobile v nasprotju s predpisi. Tudi to priporo ilo je Slovenija upoštevala le deloma.

Primerjava z drugimi evropskimi državami:

Na Norveškem je za pravno ali fizično osebo, ki v poro ilo lažno pri a o prihodkih politične stranke ali njene organizacijske enote, predpisana globa ali kazen zapora do dveh let, država pa lahko v primeru, ko politična stranka ne poro a v skladu z zakonom, zadrži nakazilo finan nih sredstev. V Nem iji mora politična stranka, ki donacije ni vklju ila v predpisani obliki ali pa je v svojem ra unovodskem poro ilu ni razkrila, pla ati kazen v višini dvakratnega zneska donacije. V kolikor politična stranka do 31. decembra ne dostavi poro ila o ra unovodskih izkazih za preteklo leto, za tisto leto izgubi upravičenost do javnih sredstev. Na Hrvaškem so sredstva, za katera se ugotovi, da jih je politična stranka, neodvisna lista ali kandidat za volitve pridobil ali porabil v neskladju z zakonom, zmanjšana in prenesena v državni prora un. Na eškem pa je politična stranka, ki sprejme donacijo v nasprotju z zakonom in je ne vrne pravo asno, kaznovana s kaznijo v dvakratni višini doniranih sredstev. e politična stranka ne posreduje svojega letnega finan nega poro ila poslancem oziroma dokler je poro ilo nepopolno, lahko Ministrstvo za finance zadrži dolo ena izpla ila državnih sredstev.

Neformalni nadzor

V skladu z 2. lenom ZPolS mora biti finan no poslovanje stranke javno, vendar pa to še ne pomeni, da ima javnost v skladu z Zakonom o dostopu do informacij javnega zna aja vpogled v podrobne informacije o poslovanju stranke, kar je v eni izmed odlo b ugotovila tudi Informacijska pooblaš enka. V Sloveniji so javnosti dostopni le osnovni podatki v skrajšanih letnih poro ilih, ki jih stranke objavijo v Uradnem listu RS. Tudi poro ila Ra unskega sodiš a o volilnih kampanjah so objavljena na spletni strani in so javna, vendar so vsebinsko tako omejena, da javnosti ne omogo ajo u inkovitega nadzora. Zato je GRECO priporo il, da se javnosti zagotovi dostop do celotnih letnih poro il političnih strank, esar Slovenija še ni upoštevala.

Primerjava z drugimi evropskimi državami:

Na Norveškem je državljanom prek spletne strani omogo en vpogled v posamezne letne dohodke in donacije političnim strankam ter njihovim organizacijskim enotam. Podatki, ki so na voljo za obdobje petih let, so podani v enostavni in javnosti razumljivi obliki. V Nem iji mora vsaka politična stranka predsedniku nemškega Zveznega parlamenta posredovati poro ilo o ra unovodskih izkazih, ki jih objavi v ob ilu Zveznega parlamenta

in na njihovi spletni strani. Politične stranke na Hrvaškem so (z izjemo tistih, katerih sredstva v zadnjem letu niso presešla 13.450 evrov) dolžne na svoji spletni strani objaviti letni ra unovodski izkaz in finan no poro ilo z vsemi podrobnostmi o prejetih ter porabljenih sredstvih. Na eškem politične stranke niso dolžne objaviti svojih letnih finan nih poro il, javnost pa lahko do njih dostopa prek poslancev.

Ozaveš anje javnosti

V Sloveniji imajo pri informiranju javnosti na področju financiranja strank mediji vodilno vlogo, saj se s svojim raziskovanjem ve krat dokopljejo do raznih informacij o donacijah in finan ni porabi. Ocenjevalna skupina GRECA je ugotovila, da tudi poro anje o nepravilnostih pri financiranju političnih strank ali financiranju kampanj v medijih ne vpliva na zmanjšanje podpore posamezni stranki in posledično na rezultate volitev.

Sloveniji je zato bilo priporo eno, da v javnosti okrepi zavedanje o pomembnosti ureditve in problemih, ki se pojavljajo pri financiranju političnih strank, ter o škodi, povzro eni z dvomljivimi praksami na tem področju. Slovenija te aktivnosti že izvaja, vendar je po priporo ilu GRECA delovanje potrebno še dodatno okrepiti.

Primerjava z drugimi evropskimi državami:

Norveška, Nem ija, Hrvaška in eška omogo ajo državljanom vpogled v letna poro ila, kar pove uje transparentnost in nadzor javnosti. Vpogled v te dokumente tako omogo a splošno informiranost kar v primerih dvomljivega poslovanja političnih strank lahko vpliva na zaupanje volivcev posameznih političnih strank.

Princip »daš-dam«

Po ugotovitvah GRECA v Sloveniji obstaja izrazita povezava med visokimi zneski donacij posameznim političnim strankam in posledično »prijateljskim« odnosom politike. To se kaže v protiuslugah v obliki neupravičenega vplivanja na postopke javnega naro anja, v postopkih privatizacije in ob imenovanjih na pomembne položaje.

GRECO je tako Sloveniji priporo il razmislek, kako pove ati transparentnost pri ve njih donacijah, ki bi lahko vodile v sporna ravnanja oziroma usluge donatorjem. Slovenija je sicer v osnutku ZVRK predvidela ve jo transparentnost donacij v asu volilnih kampanj, ne pa tudi za nevolilni as.

Primerjava z drugimi evropskimi državami:

Na Norveškem okoli 70 odstotkov dohodka političnih strank predstavlja financiranje s strani države. Na ta na in sta odvisnost političnih strank od zasebnih donatorjev in tveganje njihovega vplivanja manjša. Politične stranke v Nem iji ne smejo prejeti donacije, e je ta dana v o itnem pri akovanju koristi ali posebnih finan nih in političnih prednosti. V primeru, da je prejemnik donacije nosilec politične funkcije, se oba, torej donator in prejemnik, znajdetata v kazenskem pregonu zaradi korupcije.

Knjižnica KPK

To Rescue Politics, Adopt Small-Donor Reforms – Lawrence Lessing

The Cost of Giving and Receiving: Donations to Political Parties in The United Kingdom – K.D. Ewing and N.S. Ghaleigh

Do Strict Electoral Campaign Finance Rules Limit Corruption – Thomas Stratmann

Should Campaign Donors Be Identified? – Ian Ayres

Sre anje z diplomatskim zborom: Iskanje sinergij v boju proti korupciji

Ljubljana – V prostorih Komisije za preprečevanje korupcije je potekalo sre anje njenih predstavnikov in Državne revizijske komisije s tujimi veleposlaniki ter ostalimi članmi diplomatskega zbora v Republiki Sloveniji. Na sre anju sta udeležencem spregovorila predsednik Komisije za preprečevanje korupcije Goran Klemenčič in predsednica Državne revizijske komisije Miriam Ravnikar Šurk. Komisija je predstavila svoje delo, stanje na področju boja proti korupciji in spletno aplikacijo Supervisor za spremljanje izdatkov javnih institucij. Poleg tega je bil dogodek posvečen iskanju sinergij in možnosti nadaljnjega sodelovanja pri omejevanju korupcije ter zmanjšanja korupcijskih tveganj na področju javnih naročil.

Uprava AUKN komisijo seznanila s priporočilom glede transparentnosti postopkov sklepanja poslov

Ljubljana – Uprava Agencije za upravljanje kapitalskih naložb (AUKN) je komisijo seznanila s Priporočilom glede transparentnosti postopkov sklepanja poslov (naročila blaga in storitev, donatorstva in sponzorstva) v družbah, ki sodijo v portfelj, ki ga upravlja AUKN.

Komisija ob tem ugotavlja, da AUKN s svojimi priporočili ali podjetjem, v katerih ima država večinski delež ali prevladujoči vpliv, dodatno krepi pomen na območju transparentnosti, in sicer s tem, da jim priporoča, naj se na spletni strani podjetja takoj po sklenitvi posla objavijo vsi podatki o donatorstvu in sponzorstvu z navedbo upravičenega prejemnika ter vrednostjo sklenjenega posla oziroma se na drug ustrezen način zagotovi transparentnost. Ta je po mnenju komisije eno glavnih orodij za preprečevanje korupcije in ostalih škodljivih praks. Transparentnost hkrati pomeni tudi bistveno večje zavedanje odgovornosti. Komisija zaradi tega pozdravlja odločitev AUKN, saj vsak korak k večji transparentnosti in odgovornosti vodi tudi h krepitvi integritete posameznikov in institucij ter vladavini prava.

Slovenija skupaj s Španijo sodelovala pri tretji fazi ocenjevanja Mehike

Pariz – Na oktobrskem zasedanju OECD delovne skupine proti podkupovanju tujih javnih uslužbencev v mednarodnem poslovanju (OECD WGB) je med drugim potekala tretja faza ocenjevanja Mehike. Poleg Španije je bila država ocenjevalka tudi Slovenija v sestavi mag. Harija Furlana in mag. Maja Veber Šajn iz Nacionalnega preiskovalnega urada (NPU) ter Peter Jenko iz Generalnega davnega urada Davne uprave RS (GDU DURS).

Države članice OECD WGB so redno podvržene ocenjevanju spoštovanja in izvajanja OECD Konvencije proti podkupovanju tujih javnih uslužbencev v mednarodnih poslovnih transakcijah (t.i. OECD Anti-Bribery konvencija). Prva faza ocenjevanja je namenjena preverjanju implementacije konvencije, druga faza se osredotoča na izvajanje zakonodaje, pri tretji pa gre za poglobljeno nadaljevanje predhodne faze s poudarkom na preverjanju izvajanja določb konvencije oziroma ocenjevanju uinkovitosti države pri obravnavi primerov, ki vključujejo podkupovanje tujih javnih uslužbencev. Sestavni del ocenjevanja je izdaja priporočil ocenjevani državi, ki jih mora ta upoštevati.

Državi ocenjevalki sta ugotovili, da je Mehika od prejšnjih faz sicer napredovala, zaradi zagotavljanja čim višje uinkovitosti pa sta ji priporočili:

impriješnjo spremembo kazenskega zakonika na način, da bo možen pregon pravnih oseb brez predhodne identifikacije in obsodbe fizičnih oseb ter brez vnaprejšnjih dokazov, da je bilo kaznivo dejanje izvršeno s sredstvi pravne osebe

impriješnjo spremembo kazenskega zakonika na način, da bo

možen pregon pravnih oseb, ki so v državni lasti ali v katerih ima država prevladujoči vpliv, ter pravnih oseb s sedežem v Mehiki

zvišanje kazni za nekatera kazniva dejanja in dopolnitev sistema dnevnih zneskov denarne kazni na način, da bo denarno kazen mogoče izreči tudi posamezniku, za katerega ni mogoče ugotoviti dnevnega zaslужka, ter določiti fiksnih zneskov denarnih kazni za pravne osebe

impriješni sprejem ustrezne zakonodaje, ki bo omogočala odvzem protipravno pridobljene premoženjske koristi pravnim osebam ter dosledno izvajanje določb o odvzemu podkupnine oziroma zneska, ki ustreza prejeti podkupnini

izrecno določiti, da plačana podkupnina tujim javnim uslužbencem v davnem sistemu ne more biti upoštevana kot strošek

sprejetje ustrezne zakonodaje za zaščito prijaviteljev (t.i. whistleblowers) iz javnega in zasebnega sektorja ter

spremembo zakonodaje na način, da bo jasno določena obveznost revizorjev, da prijavijo kazniva dejanja, ki jih odkrijejo med revizijo

Poročilo o tretji fazi ocenjevanja Mehike je dostopno na spletnem naslovu <http://www.oecd.org/daf/nocorruption>.

Začasná skupina IACA

Dunaj – Na začasni skupini Mednarodne akademije za boj proti korupciji (IACA – International Anti-Corruption Academy) je bila vzpostavljena t.i. začasna komisija, ki bo v prehodnem obdobju vodila to mednarodno organizacijo in organizirala prvo generalno skupščino držav pogodbenic IACA. Slednja je bila predstavljena na jesen 2012, da bi lahko na njej aktivno sodelovalo čim več držav, predvsem tistih, ki so podpisale sporazum o ustanovitvi, niso pa ga še ratificirale. Začasná komisija bodo sestavljali predsednik in štiri podpredsedniki iz šestih regionalnih skupin, o imenih pa se bo odločilo na prvi seji 19. decembra 2011.

IACA od letošnjega marca deluje kot samostojna mednarodna organizacija za izobraževanje, poklicno usposabljanje in raziskovanje na področju boja proti korupciji in omogoča lažje povezovanje ter mednarodno sodelovanje v boju proti korupciji. Akademija je nastala kot skupna iniciativa Urada Združenih narodov za droge in kriminal (UNDOC – United Nations Office on Drugs and Crime), Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF), Republike Avstrije in drugih deležnikov, med njimi tudi Slovenije, kot odziv na globalno razširjenost korupcije ter odgovor na pomanjkljivo izobraževanje o preprečevanju in zatiranju korupcije. Članstvo v akademiji je omejeno na države članice Združenih narodov in mednarodnih organizacij.

Slovenija se bo kot njena ustanovna članica naslednje leto potegovala za mesta v organih IACA in na ta način aktivno sodelovala pri oblikovanju vsebin za slovenske organe preventive, nadzora, odkrivanja in pregona.

Konferenca podpisnic Konvencije Združenih narodov proti korupciji

Marakeš - V Maroku je od 24. do 28. oktobra 2011 potekala konferenca držav podpisnic Konvencije Združenih narodov proti korupciji, kjer je bila prisotna tudi Komisija za preprečevanje korupcije. Konvencija je edini univerzalni pravno zavezujoči mednarodni instrument na tem področju, Slovenija jo je ratificirala leta 2008.

Več kot 1000 udeležencev je razpravljalo o izboljšanju in inovativnem omejevanju korupcije na globalni ravni. Glavne teme tokratnega srečanja držav podpisnic so bile preprečevanje korupcije, zaseg nezakonito pridobljenega premoženja in vpliv korupcije na razvoj

družbe ter države. "Korupcija je globalna grožnja. Je resna ovira gospodarskemu razvoju," je povedal izvršni direktor urada Združenih narodov za droge in kriminal Juri Fedotov in dodal: "Korupcija spodbuja neenakost in nepravilnost, ter spodkopava stabilnost, še posebej v najbolj ranljivih regijah."

Za enja se tretji krog ocenjevanja GRECO

Strasbourg – Na 52. plenarnem zasedanju GRECO (Skupina držav proti korupciji) pri Svetu Evrope med 17. In 21. oktobrom, ki se ga

je udeležila predstavnica komisije, je bila Slovenija izpostavljena kot ena izmed treh držav članic, poleg Poljske in Združenega kraljestva, ki bodo na lastno željo prve ocenjene v tretjem krogu ocenjevanja, ki se bo pri naslednje leto in katerega vodilna tema bodo standardi delovanja parlamentarcev, sodnikov in tožilcev. Slovenija je sedaj uspešno zaključila prva dva kroga ocenjevanja, tretji pa je še v teku, pod lupo pa so ustreznost inkriminacij ter financiranja političnih strank.

Komisija v številkah

Transparentnost delovanja ima za posledico odgovornost delovanja vsakega organa. Del transparentnosti je pregled dela skozi številke. Ker je transparentnost eno izmed vodil Komisije za preprečevanje korupcije in standard, ki ga zagovarjamo kot univerzalno na elo javnega sektorja, v KPK Vestniku objavljamo mesečno osvežene podatke o naših aktivnostih.

Prijave

Število prijav	1034
Število rešenih prijav	424
Število zadev odstopljenih v obravnavo pristojnim organom	515
Število zadev zaključeni z arhiviranjem	313
Število zahtev za posredovanje podatkov	586
Število izdanih na elnih mnenj	2

Komisija v okviru Službe za nadzor in preiskave obravnava konkretne zadeve, v katerih preiskuje sume korupcije. Če v postopku obravnave zadeve ugotovi, da je prišlo do kršitev, ki ne sodijo v pristojnost komisije, prijavo odstopi pristojnemu organu, če ugotovi, da posamezno ravnanje uradne ali odgovorne osebe ne predstavlja kršitev ZIntPK, zadevo zaključuje z uradnim zaznamkom, če pa ugotovi, da posamezno ravnanje ustreza definiciji korupcije, izda na elno mnenje ali ugotovitve o konkretnem primeru.

Vprašanja in odgovori

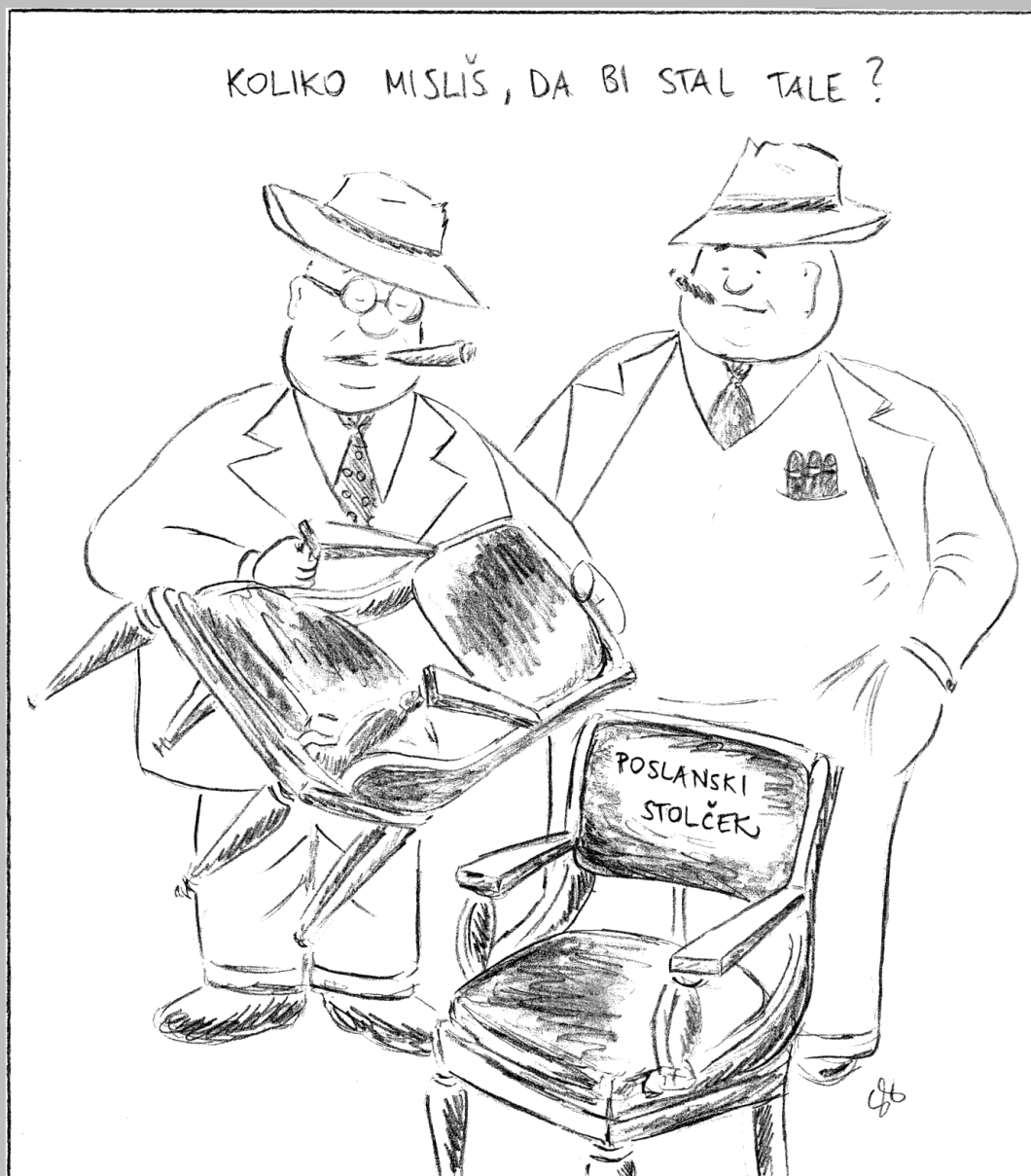
Vprašanja o nasprotju interesov, nezdržljivosti funkcij in omejitvah poslovanja	458	400
Vprašanja o lobiranju	60	60
Vprašanja o naravnih integritete	154	129
Vprašanja o protikorupcijski klavzuli	73	70

Zahteve za dostop do informacij javnega značaja

Število zavrnjenih zahtev	5
Število ugodenih zahtev	14
Število zahtev kjer se ugotovi delni dostop	1
Število zahtev kjer se zahtevi delno ugotovi	1
Število zahtev kjer se delno ugotovi delni dostop	4
Število zahtev, ki so še v delu	5

Globe

Število izrečenih odlobov o prekršku	3
Število zahtev za sodno varstvo v zvezi z izrečenimi odlobovami o prekršku	1
Vsota izrečenih glob	7.900 €
Nedokonani prekrškovni postopki	2

Pomen transparentnosti financiranja političnih strank

Avtor: Saša Skutnik, sodelavka Komisije za preprečevanje korupcije

(prirejeno po karikaturi Herba Blocka "What do you figure this one would cost?")

KPK vestnik Komisije za preprečevanje korupcije je licenciran pod
licenco Creative Commons Priznanje avtorstva 2.5 Slovenija.

Ustvarjen na podlagi dela, dostopnega na www.kpk-rs.si.

Dodatna dovoljenja, ki jih ne obsega ta licenca, so dostopna na
anti.korupcija@kpk-rs.si.